

UREDBA KOMISIJE (ES) št. 1003/2005

z dne 30. junija 2005

o izvajanju Uredbe (ES) št. 2160/2003 glede cilja Skupnosti za zmanjšanje razširjenosti nekaterih serotipov salmonele v matičnih jatah *Gallus gallus* in o spremembi Uredbe (ES) št. 2160/2003

(Besedilo velja za EGP)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Uredbe Evropskega Parlamenta in Sveta (ES) št. 2160/2003 z dne 17. novembra 2003 o nadzoru salmonele in drugih opredeljenih povzročiteljih zoonoz, ki se prenašajo z živali ⁽¹⁾ in zlasti člena 4(1) ter člena 13 Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Namen Uredbe (ES) št. 2160/2003 je zagotoviti, da bodo sprejeti ustrezni in učinkoviti ukrepi za odkrivanje in nadzor salmonele in drugih povzročiteljev zoonoz v vseh ustreznih fazah proizvodnje, predelave in distribucije, zlasti na ravni primarne proizvodnje, zaradi zmanjševanja njihove razširjenosti in tveganja, ki ga predstavljajo za javno zdravje.
- (2) V navedeni uredbi se določi cilj Skupnosti za zmanjšanje razširjenosti vseh serotipov salmonele, pomembnih za javno zdravje, v matičnih jatah *Gallus gallus* na ravni primarne proizvodnje.
- (3) Uredba (ES) št. 2160/2003 določa, da je cilj Skupnosti vključiti numerično izražen maksimalni odstotek epidemioloških enot, ki ostanejo pozitivne, in/ali minimalni odstotek zmanjšanja števila epidemioloških enot, ki ostanejo pozitivne, najdaljši rok, v katerem mora biti cilj dosežen in opredelitev shem testiranja, potrebnih za verifikacijo doseganja cilja. Kadar je ustrezno, je treba vključiti tudi opredelitev serotipov, pomembnih za javno zdravje.

(4) Navedena uredba tudi določa, da je cilj Skupnosti pri matičnih jatah vrste *Gallus gallus* za prehodno obdobje treh let, zajeti pet najpogostejših serotipov salmonele pri salmonelozih pri ljudeh, ki se opredelijo na podlagi podatkov, zbranih s sistemi spremljanja Skupnosti.

(5) Informacije sistemov spremljanja Skupnosti kažejo, da je pet najpogostejših serotipov salmonele pri salmonelozih pri ljudeh *Salmonella Enteritidis*, *Salmonella Hadar*, *Salmonella Infantis*, *Salmonella Typhimurium* in *Salmonella Virchow*. Zato mora cilj Skupnosti, določen s to uredbo, zajeti navedene serotipe.

(6) Da bi določili cilj Skupnosti, morajo biti na voljo primerljivi podatki o razširjenosti zadevnih serotipov salmonele v matičnih jatah *Gallus gallus* v državah članicah. Kot podlaga za zbiranje ustreznih podatkov o razširjenosti v državah članicah so bile uporabljene minimalne zahteve za nadzor salmonele v skladu z Direktivo Sveta 92/117/EGS ⁽²⁾. Take informacije so bile zbrane med ustreznim časovnim obdobjem v vseh državah članicah v letu 2004.

(7) Za verifikacijo doseganja cilja in ob upoštevanju razmema nizke razširjenosti ustreznih serotipov salmonele v matičnih jatah *Gallus gallus* v Skupnosti, je treba organizirati ponovljeno vzorčenje reprezentativnega števila jat zadostne velikosti, ki morajo šteti 250 kokoši ali več, kakor zahteva Direktiva 92/117/EGS.

(8) Shema testiranja, potrebna za verifikacijo doseganja cilja Skupnosti, se pomembno razlikuje in je po vsej verjetnosti bolj občutljiva kot shema, ki je bila uporabljena za zbiranje primerljivih podatkov v državah članicah v skladu z Direktivo 92/117/EGS. Zato je treba po maksimalno enem letu izvajanja ustreznih nacionalnih programov nadzora ponovno presoditi cilj Skupnosti.

⁽¹⁾ UL L 325, 12.12.2003, str. 1.

⁽²⁾ UL L 62, 15.3.1993, str. 38. Direktiva, kakor je bila razveljavljena z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2003/99/ES (UL L 325, 12.12.2003, str. 31).

- (9) Zaradi navedenega obdobja zbiranja informacij, primerljivi podatki niso bili na voljo v času pred vzpostavitvijo cilja Skupnosti z datumom, ki je določen v Prilogi I k Uredbi (ES) št. 2160/2003 v zvezi z matičnimi jatami *Gallus gallus*. Datum vzpostavitve navedenega cilja je treba zato podaljšati za šest mesecev in Uredbo (ES) št. 2160/2003 ustrezno spremeniti.
- (10) Ukrepi, predvideni v členu 4(5) Uredbe (ES) št. 2160/2003 za vzpostavitev cilja Skupnosti pri matičnih jatah *Gallus gallus* med prehodnim obdobjem temeljijo na metodologiji za nadziranje salmonele, ki je že vzpostavljena v skladu z Direktivo 92/117/EGS in ostalih vidikov ukrepov v zvezi z obvladovanjem tveganj. Ukrepi, predvideni s to uredbo, so bili pripravljene v delovni skupini z udeležbo Evropske agencije za varno hrano (EFSA). Brez poseganja v zahtevo o posvetovanju z EFSA, ki jo določa člen 15 Uredbe (ES) št. 2160/2003 pri vsaki zadevi, ki bi lahko pomembno vplivala na javno zdravje, v tej fazi ni potrebno formalno posvetovanje z EFSA.
- (11) Ukrepi, predvideni s to uredbo, so v skladu z mnenjem Stalnega odbora za prehranjevalno verigo in zdravje živali –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Cilj skupnosti

1. Cilj Skupnosti za znižanje *Salmonella Enteritidis*, *Salmonella Hadar*, *Salmonella Infantis*, *Salmonella Typhimurium* in *Salmonella Virchow* pri matičnih jatah *Gallus gallus* je znižanje maksimalnega odstotka odraslih matičnih jat, ki zajemajo vsaj 250

kokoši, na 1 % ali manj, ki ostanejo pozitivne, do 31. decembra 2009.

Vendar lahko pri državah članicah z manj kot 100 matičnimi jatami ostane pozitivna največ ena odrasla matična jata.

2. Shema testiranja, potrebna za verifikacijo doseganja cilja Skupnosti, je določena v Prilogi.

Člen 2

Pregled

Komisija pregleda cilj Skupnosti iz člena 1 v smislu rezultatov prvega leta izvajanja nacionalnih programov nadzora, odobrenih v skladu s členom 6 Uredbe (ES) št. 2160/2003.

Člen 3

Sprememba Uredbe (ES) št. 2160/2003

V Prilogi I k Uredbi (ES) št. 2160/2003 se besedilo iz stolpca 4 prve vrstice nadomesti z naslednjim besedilom:

„18 mesecev po začetku veljavnosti te uredbe“.

Člen 4

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati z dnem objave v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. julija 2005.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 30. junija 2005

Za Komisijo
Markos KYPRIANOU
Član Komisije

PRILOGA

Shema testiranja, potrebna za verifikacijo doseganja cilja Skupnosti za znižanje *Salmonella Enteritidis*, *Salmonella Hadar*, *Salmonella Infantis*, *Salmonella Typhimurium* in *Salmonella Virchow* v odraslih matičnih jatah *Gallus gallus*.

1. Okvir vzorčenja

Okvir vzorčenja zajema vse odrasle matične jate *Gallus gallus* z vsaj 250 kokošmi („matične jate“).

2. Spremljanje v matičnih jatah**2.1 Lokacija, pogostost in status vzorčenja**

Za namen te uredbe bodo matične jate vzorčene na pobudo upravljavca in kot del uradnih preverjanj.

2.1.1 Vzorčenje na pobudo upravljavca

Vzorčenje se opravlja vsaka dva tedna na mestu, ki ga pristojni organ določi in za katerega obstajata dve možnosti:

(a) v valilnici; ali

(b) na gospodarstvu.

Pristojni organ izvaja eno od gornjih možnosti za celo shemo testiranja in določi postopek, ki zagotavlja, da je odkrivanje serotipov salmonel iz člena 1(1) („zadevna salmonela“) med vzorčenjem na pobudo upravljavca nemudoma prijavljeno pristojnemu organu s strani upravljavca, vzorčevalca ali laboratorija, ki izvaja analize.

2.1.2 Uradno nadzorno vzorčenje

Brez poseganja v del C.2 Priloge II Uredbe (ES) št. 2160/2003 mora uradno vzorčenje sestavljati:

2.1.2.1 Če se vzorčenje na pobudo upravljavca opravlja v valilnici:

(a) rutinsko vzorčenje vsakih 16 tednov v valilnici, ki v tem primeru nadomesti ustrezno vzorčenje na pobudo upravljavca;

(b) rutinsko vzorčenje na gospodarstvu se opravi dvakrat med proizvodnim ciklusom, prvo v štirih tednih po premiku v fazo valjenja ali valilno enoto in drugo proti koncu faze valjenja, ne prej kot osem tednov pred koncem proizvodnega cikla;

(c) potrdilno vzorčenje na gospodarstvu, ki sledi odkritju ustreznih salmonel pri vzorčenju v valilnici.

2.1.2.2 Če se vzorčenje na pobudo upravljavca opravlja na gospodarstvu, se rutinsko vzorčenje v proizvodnem ciklu opravi trikrat:

(a) v štirih tednih po premiku v valilno fazo ali valilno enoto;

(b) proti koncu valilne faze, ne prej kot osem tednov pred koncem proizvodnega cikla;

(c) med proizvodnjo, zmeraj, ko je preteklo dovolj časa od vzorcev, navedenih v točkah (a) in (b).

2.2 Protokol vzorčenja**2.2.1 Vzorčenje v valilnici**

Vzorec za vsako matično jato sestavlja najmanj en sestavljen vzorec iz vidno umazanih podlog valilnih košaric, naključno vzeti iz petih posameznih valilnih košaric ali lokacij v valilnici s skupno površino najmanj 1 m². Če valilna jajca iz matične jate zasedajo več kot en inkubator, potem se vzame en tak sestavljen vzorec iz vsakega inkubatorja.

Kadar se podloge valilnih košaric ne uporabljajo, se vzame 10 g razbitih jajčnih lupin iz 25 ločenih valilnih košaric, se jih zdrobi, zmeša in odvzame 25 g podzorca.

Naveden postopek se uporablja za vzorčenje na pobudo upravljavca, kakor tudi za uradno vzorčenje.

2.2.2 Vzorčenje na gospodarstvu

2.2.2.1 Rutinsko vzorčenje na pobudo upravljavca

Vzorčenje sestavljajo zlasti fekalni vzorci in je namenjeno odkrivanju 1 % razširjenja s 95 % mejami odstopanja. V ta namen vzorci zajemajo eno izmed naslednjih možnosti:

- (a) Zbrane fekalije, ki sestojijo iz posameznih vzorcev svežih fekalij, od katerih vsak tehta najmanj 1 g in so odvzeti naključno na več mestih v zgradbi, kjer se zadržujejo kokoši, ali, če imajo kokoši prost dostop do več kakor ene zgradbe na posestvu, iz vsake skupine zgradb na posestvu, kjer se zadržujejo kokoši. Za analizo se fekalije lahko združijo v zbirne vzorce do najmanj dveh zbranih vzorcev.

Število mest, na katerih se odvzamejo posamezni vzorci fekalij za pripravo zbirnega vzorca:

Število kokoši v zgradbi	Število vzorcev fekalij, ki se odvzamejo v vsaki zgradbi ali skupini zgradb na gospodarstvu
250–349	200
350–449	220
450–799	250
800–999	260
1 000 ali več	300

- (b) Pet parov vatiranih palčk za jemanje brisov škornjev:

Vatirane palčke za jemanje brisov škornjev imajo zadostno sposobnost vpijanja, da vpijejo vlago. Sprejemljive so tudi „nogavice“ iz cevaste gaze.

Površina vatirane palčke za jemanje brisov škornjev se navlaži in pri tem se uporabi primerno redčilo (kot je 0,8 % natrijev klorid, 0,1 % pepton v sterilni deionizirani vodi ali sterilni vodi).

Hoja po prostoru se opravi tako, da bodo reprezentativno vzorčeni vsi deli sektorja, vključno s področji s steljo in z letvami, če je hoja po letvah varna. V vzorčenje so vključeni vsi ločeni kurniki v poslopju. Po končanju vzorčenja v izbranem sektorju je treba previdno odstraniti vatirane palčke za jemanje brisov, da se sprijeti material ne poškoduje.

Vatirane palčke za jemanje brisov se za analizo lahko združijo v zbirne vzorce do najmanj dveh zbranih vzorcev.

- (c) Pri matičnih jatah v kletkah je vzorčenje lahko sestavljeno iz naravno zmešanih fekalij iz tekočih trakov za iztrebke, strgal ali globokih jam, odvisno od vrste kletk. Za individualno testiranje se zbereta dva vzorca z najmanj 150 g iz:

- (i) tekočih trakov za iztrebke pod vsako vrsto kletk, ki se redno prižgejo ter izpraznijo s polžastim pogonom ali tekočimi trakovi;
- (ii) sistema jam za iztrebke, pri katerih deflektorji pod kletko postrgajo iztrebke v globoko jamo pod poslopjem;
- (iii) sistema jam za iztrebke v poslopih s kletkami, kjer so kletke izbočene in fekalije padajo naravnost v jamo:

Ponavadi je v poslopju več vrst kletk. V skupnem vzorcu so predstavljene zbrane fekalije iz vsake posamezne vrste. Iz posamezne jate je treba odvzeti dva zbrana vzorca, tako kot je to opisano spodaj.

Pri sistemih s tekočimi trakovi ali strgali se te zaženejo na dan jemanja vzorcev, vendar pred odvzemom vzorcev.

Pri sistemih, ki imajo pod kletkami deflektorje in strgala, se zberejo fekalije, ki so se nakopičile na strgalu, potem ko je bilo to strgalo zagnano.

V sistemih s kletkami, kjer ni sistemov tekočih trakov ali strgal, je treba zbrati fekalije iz globoke jame.

Sistemi tekočih trakov za iztrebke: fekalni material se zbere iz zadnjih delov tekočih trakov.

2.2.2.2 Uradno vzorčenje

- (a) Rutinsko vzorčenje se opravi, kot je opisano v točki 2.2.2.1.
- (b) Potrditveno vzorčenje, ki sledi odkritju ustreznih salmonel pri vzorčenju v valilnici, se izvaja po naslednjem postopku.

Poleg vzorčenja, kakor je opisano v točki 2.2.2.1, lahko vzorčenje zajema naključni vzorec kokoši iz vsake zgradbe, v kateri so se kokoši zadrževale, običajno do pet kokoši na poslopje, razen če organ meni, da je treba vzorčiti večje število kokoši. Preučevanje sestavlja test za raziskavo protimikrobnih snovi ali zaviralni učinek bakterijske rasti v vzorcih. Test se upošteva kot neuspeh, če je pozitivna vsaj ena od kokoši.

V primeru, da ni odkrita prisotnost ustrezne salmonеле, vendar so odkrite protimikrobne snovi ali zaviralni učinek bakterijske rasti v vzorcih, se vzorčenje jate za ustrezno salmonelo in zaviralni učinek bakterijske rasti ponavlja, dokler se zaviralni učinek bakterijske rasti ne odkrije več, sicer se matična jata uniči. V zadnjem primeru se za namen cilja Skupnosti matična jata šteje kot okužena matična jata.

- (c) Sumljivi primeri

V izjemnih primerih, ko ima pristojni organ razloge za sum napačnih negativnih rezultatov ob prvem uradnem vzorčenju na gospodarstvu, se lahko izvede sekundarno uradno potrditveno vzorčenje, ki sestoji iz fekalij ali kokoši (za odkrivanje salmonеле v organih).

V izjemnih primerih, ko ima pristojni organ razloge za sum napačnega pozitivnega vzorčenja, izvedenega na pobudo upravljalca na gospodarstvu, se lahko izvede nadaljnjo uradno vzorčenje.

3. Preiskava vzorcev

3.1 Priprava vzorcev

3.1.1 Podloge valilnih košaric

- (a) namestite 1 liter zapufrane peptonske vode (BPW), ki je bila predhodno segreti na sobno temperaturo in rahlo pomešajte;
- (b) nadaljujte kulturo z uporabo metode odkrivanja iz 3.2.

3.1.2 Vzorci vatiranih palčk za jemanje brisov škornjev

- (a) pazljivo razpakirajte par vatiranih palčk za jemanje brisov škornjev (ali „nogavice“), da se izognete poškodovanju sprijetega fekalnega materiala in jih postavite v 225 ml BPW, ki je bila predhodno segreti na sobno temperaturo,
- (b) kjer je pet parov vatiranih palčk za jemanje brisov škornjev zbranih v dva vzorca, namestite pet individualnih vzorcev v najmanj 225 ml BPW in zagotovite, da so vsi vzorci popolnoma potopljeni v BPW;
- (c) pomešajte tako, da pride do popolnega zasičenja vzorca in nato nadaljujte kulturo z uporabo metode odkrivanja iz 3.2.

3.1.3 Drugi vzorci fekalnega materiala

- (a) v laboratoriju dajte vsak vzorec (ali zbirni vzorec, kakor ustrezno) v enako količino zapufrane peptonske vode in rahlo pomešajte;

- (b) pustite 10–15 minut, da se vzorec zmešča in nato previdno pomešajte;
- (c) takoj po mešanju odstranite 50 g zmesi in jo dodajte k 200 ml zapufrane peptonske vode, ki ste jo predhodno segreti na sobno temperaturo;
- (d) nadaljujte kulturo vzorca z uporabo metode odkrivanja iz 3.2.

3.2 Metoda odkrivanja

Uporablja se metoda, ki jo predlaga Referenčni laboratorij Skupnosti za salmonelo iz Bilthovena na Nizozemskem: metoda je spremenjena različica standarda ISO 6579 (2002), pri katerem se uporablja poltrdno sredstvo (MSRV) kot edino sredstvo za selektivno obogatitev. Poltrdno sredstvo je treba inkubirati za $2 \times (24 \pm 3)$ ur pri $41,5 \pm 1$ °C.

Glede vzorcev vatiranih palčk za jemanje brisov škornjev in drugih vzorcev fekalnega materiala iz odstavka 3.1, je mogoče zbrati obogatitveni bujon inkubirane BPW za prihodnje kulture. V ta namen inkubirajte oba vzorca v BPW kot običajno. Od vsakega vzorca vzamete 1 ml inkubiranega bujona in temeljito pomešajte, nato vzemite 0,1 ml zmesi in cepite plošče MSRV na običajen način.

3.3 Serotipizacija

Vsaj en izolat vsakega pozitivnega vzorca se tipizira z uporabo sheme Kaufmann-White.

4. Rezultati in poročanje

Za namen verifikacije doseganja cilja Skupnosti se matična jata upošteva kot pozitivna, če je odkrita prisotnost ustrezne salmonеле (razen cepne sevi) v enem ali več fekalnih vzorcev (ali če obstaja sekundarna uradna potrditev v državi članici v ustreznih fekalnih vzorcih ali vzorcih kokošjih organov), ki so bili vzeti na gospodarstvu. To ne velja za izjemne primere sumljivih matičnih jat, kjer odkrivanje salmonеле na gospodarstvu na pobudo upravljalca ni bilo potrjeno z uradnim vzorčenjem.

Kumulativni rezultati vzorčenja in testiranja v matičnih jatah na ravni gospodarstva se štejejo na naslednji način, npr. vsaka matična jata se šteje samo enkrat, ne glede na število postopkov vzorčenj in testiranj. Pozitivne matične jate se štejejo samo enkrat, ne glede na število postopkov vzorčenj in testiranj.

Poročanje vsebuje:

- (a) podroben opis izvedenih možnosti za shemo vzorčenja in vrsto vzetih vzorcev, kot je ustrezno;
 - (b) število obstoječih in število testiranih matičnih jat;
 - (c) rezultate testiranja;
 - (d) obrazložitve o rezultatih, zlasti v zvezi z izjemnimi primeri.
-